

NSP/2018/002

Delovna skupina za obravnavo tematik, povezanih z varnostjo plačil

V okviru razprave na 7. seji Nacionalnega sveta za plačila (NSP) 20. aprila 2017 je bilo področje varnosti plačil zaradi (novih) regulativnih zahtev in inovacij prepoznano kot prednostno področje, ki mu NSP ni posvečal dovolj pozornosti. Ob zavedanju pomena varnosti za zagotavljanje učinkovitih načinov plačevanja in ohranjanje zaupanja uporabnikov v plačilne storitve se pojavljajo nova vprašanja in izzivi, ki zahtevajo razrešitev vprašanj in uskladitev pogledov na nivoju trga plačil v Sloveniji. S tem namenom je NSP na 7. seji ustanovil delovno skupino za obravnavo tematik, povezanih z varnostjo plačil (delovna skupina).

Delovna skupina je bila ustanovljena z mandatom (priloga), ki opredeljuje njen namen in cilj. V delovni skupini sodelujejo predstavniki Bankarta d.o.o., Intesa Sanpaolo Bank d.d., MasterCard Europe SA, Podružnica v Sloveniji, Mercury-processing, NLB d.d., Trgovinske zbornice Slovenije, Uprave Republike Slovenije za javna plačila, Vise, Združenja bank Slovenije (ZBS) in Zveze potrošnikov Slovenije. Delovno skupino vodi J. Šavnik, kot predstavnik ZBS, logistično podporo njenemu delovanju pa nudi Sekretariat NSP.

Delovna skupina se je v letu 2017 sestala štirikrat.

Dogovorjen načrt dela delovne skupine:

V okviru prvega sestanka je delovna skupina določila podrobnejše tematike, ki naj bi jih v okviru svojega delovanja pokrila, predvsem s ciljem izboljšanja komunikacije z uporabniki plačilnih storitev in s tem zagotavljanja zaupanja uporabnikov v plačilne storitve (vir zapisnik 1. sestanka):

- Vidik TPP po PSD2 (tu bi se predvsem osredotočili na osveščanje deležnikov o TPP z dovoljenjem za opravljanje plačilnih storitev, kaj lahko TPP nudijo uporabnikom plačilnih storitev, na kaj morajo uporabniki paziti pri poslovanju s TPP, čigava je odgovornost v primeru zlorab, kdo nosi škodo, ipd.);
- Vidik glede dostopa TPP do računov uporabnikov pri bankah do 13. 1. 2018 (ko naj bi stopila v veljavo nacionalna zakonodaja, ki implementira PSD2) in v obdobju od tega dne do pričetka veljavnosti RTS, ki jih pripravlja Evropski bančni organ (RTS glede avtentikacije in komunikacije);
- Vidik poročanja o varnostnih incidentih - banke Banko Slovenije seznanijo s tem, komu vse in v kakšni obliki morajo poročati o incidentih (možnost harmonizacije poročanja), kako potekajo aktivnosti obveščanja med bankami o incidentih, predvsem pa, da se člani delovne skupine dogovorijo, kakšna bi bila optimalna izmenjava informacij med bankami o aktualnih pojavnih oblikah zlorab pri plačevanju ter zlasti, kako naj banke navzven o tem obveščajo uporabnike;

- Osveščanje rizičnih skupin uporabnikov plačilnih storitev (npr. starejših ljudi) glede varnosti plačil;
- Osveščanje uporabnikov plačilnih storitev o postopkih plačevanja na spletu, predvsem z namenom izboljšanja deleža dejanske izvedbe (dokončanja) nakupa.

Povzetek dosedanjih aktivnosti delovne skupine:

- 1.) Z namenom poenotnega osveščanja uporabnikov plačilnih storitev glede dveh novih storitev, ki ju med plačilne storitve uvršča nova Direktiva o plačilnih storitvah na notranjem trgu (PSD2), tj. storitev odreditve plačil in storitev zagotavljanja informacij o računih, je delovna skupina pripravila [sporočilo za javnost](#).

Aktivnost dokončana.

- 2.) Na temo poročanja bank o varnostnih incidentih različnim deležnikom je delovna skupina predlagala ZBS, da se dileme glede poročanja o incidentih obravnavajo na sestanku Varnostnega foruma pri ZBS 29. septembra 2017. Varnostni forum pri ZBS je nato problematiko v dopisu izpostavil Banki Slovenije, ki je tematiko obravnavala na Odboru za Nadzor in ZBS obvestila, da bo preučila možnosti poenotenja priprave poročil nadzornim organom.

Aktivnost v teku.

- 3.) Glede RTS za močno avtentikacijo in varno komunikacijo je bil sprejet sklep na zadnjem (4.) sestanku, da se Varnostni forum pri ZBS pozove, da opravi pregled objavljenega predloga zadevnih RTS in poroča delovni skupini svoja mnenja/razmišljanja o morebitnih kritičnih vsebinah RTS do sredine februarja 2018.

Aktivnost v teku.

- 4.) Glede komunikacije z uporabniki spletnega plačevanja je delovna skupina obravnavala tudi težave (predvsem v smislu slabe uporabniške izkušnje), ki jih plačniki imajo pri plačevanju na spletu, ter potrebo po izboljšanju komunikacije (glede varnostnih ukrepov pri spletnem plačevanju) z uporabniki plačilnih storitev iz tega naslova. Pri nakupovanju prek spleta namreč velik delež uporabnikov spletne trgovine odstopi od nakupa v fazi plačila, še preden je plačilo zaključeno, in sicer predvsem zaradi slabe uporabniške izkušnje.

Aktivnost še ni bila začeta.

- 5.) Glede preučitve potrebe po pripravi študije za komunikacijo do uporabnikov plačilnih storitev je bil v okviru delovne skupine pripravljen osnutek tem, ki naj bi jih študija pokrila (zgolj vidik varnosti) – vendar je bilo nato zaradi neodzivnosti članov NSP na temo študije predlagano, da se pripravo študije zaenkrat opusti in razpravo na temo priprave študije ponovno načne na naslednji seji NSP.

Aktivnost v teku.

Zaznane težave v zvezi z delovanjem delovne skupine:

- Nedorečenost o področjih dela in aktivnostih delovne skupine.
- Ohlapnost mandata.
- Sodelovanje v delovni skupini temelji na prostovoljni osnovi (preobremenjenost članov / zanje to pomeni dodatno delo, ob rednem).
- Delovna skupina se je nazadnje sestala 7. 12. 2017, na sestanku je bilo dogovorjeno, da bo naslednji sestanek predvidoma v drugi polovici januarja 2018. Termina 5. sestanka z vodjo ni bilo mogoče uskladiti.

NSP se pozove, da:

- Preuči smiselnost nadaljnjega obstoja delovne skupine.
- Če ugotovi smiselnost nadaljnjega obstoja delovne skupine:
 1. Preuči in predlaga razširitev vsebine mandata delovne skupine in
 2. Določi nabor konkretnih področij dela oziroma aktivnosti delovne skupine.
- Preuči dva možna načina delovanja delovne skupine:
 1. Delovna skupina se redno srečuje in obravnava teme, ki jih identificira NSP.
 2. Delovna skupina se srečuje po potrebi, ko to odloči NSP oziroma identificira teme, ki zahtevajo podrobnejšo obravnavo.
- Preuči potrebo po zamenjavi vodje delovne skupine (zaradi njegove preobremenjenosti) oziroma smiselnost uvedbe rotacijskega načina vodenja, s ciljem razbremenjevanja vodij.

Pripravil:
Sekretariat NSP

Priloga: Mandat delovne skupine